

Dohányárusok Közlönye

A MAGYARORSZÁGINAGY- ÉS KISTŐZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

KIADOTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Nagy János-utca 1 B.
hova az előfizetési összegek, valamint a
kéziratok küldendők.

Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Kéziratok nem lesznek visszatérve.

Megjelenik minden hó
1-én, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

TARTALOM. Egy czáfolat. — Szivarjaink. — Vegyések. — Ajántat.

Egy czáfolat.

Hivatalos helyről czáfolják meg azt a hirt, melyet nemrég néhány lap közölt olvasóival. Azt mondták ugyanis, hogy a nagytrafikokat augusztus 1-től kezdve teljesen feloszlatják. Ez ujsághír kitalálója bizonyára erősebb képzelőtehetséggel van megáldva, mint logikával és szakismerettel, különben e hirt nem írta volna meg. És máskülönben nem terjeszthetett volna a czáfolatával ellenkező hirt, mely minden szakember előtt rögtön hírlapi kacsnak tűnik fel.

Mikép is volna lehetséges az országban létező 600 nagytrafikot feloszlatni, anélkül, hogy a kincstárt egy jelentékeny összeggel meg ne terhelnék évente és azonkívül az összereskedelmet évekig meg ne bénítanák. Hiszen a ma uralkodó viszonyok között is különös nehézségekkel jár az ország 42000 kistrafikosát árúval ellátni, miután természetesen a kis községek száma sokkal nagyobb, mint a városoké.

Még ma is, midőn az országban 600 nagytrafik van, a kiskereskedés sokat szenved azáltal, hogy a legtöbb kistrafik napokon, sőt heteken át áru nélkül áll. És ezen nem is lehet változtatni. A nagytrafikok többnyire sok mértföld távolságban vannak attól a községtől vagy mezővárostól, ahol a kistrafikosok tartózkodnak. Miután az ilyen dohányárus sokszor 2—3 koronánál többet nem árul naponta, könnyen felfoghatjuk, hogy ez inkább kiteszi magát a veszélynek megfelelő árúval nem rendelkezni, mintsem az utiköltséget áldozza, mert nem is áldozhatja. A kár, mely ebből az összefogyasztásra háramlik, elég nagy, azonkívül a lakosság nélkülözi azt az élvezetet, melyet falun nem mindig szerezhet meg, vagyis nem kaphat mindig olyan szivart és dohányt, mint a minőt fogyasztani szeretne.

És még sem lehet ez másképpen, ha még oly viszás is ez a helyzet. Nem lehet minden faluban és mezővárosban nagytrafikot felállítani, hiszen már így is sokkal több van, minthogy kívánható volna azokat még szaporítani. Éppen a nagytrafikosokat nagyon rosszul díjazák és csak a legritkább esetekben lehetséges, hogy a vidéki nagytrafikos kizárólag a dohányáruságból megélhessen.

A 600 nagytrafikos hozzávetőleg leglétlenként 500,000 koronánál több jutalékot élvez. Ebből mindegyikre legalább is 50% költségkiadások esnek és így 250,000 korona számítható. Ha hozzászámítjuk az ide szükséges, a 600 nagytrafikos által befektetett, legalább is 3 millió korona tőkét, melynek kamatja szintén kitesz

vagy 120,000 koronát, továbbá az adófizetés teljesítését, mely szintén az állam kezébe kerül, igazán nem tudja az ember, hogy e 600 nagytrafikos hogyan exisztálhat.

De hát ez megint más fejezetbe tartozik és különben sem nagyon nehéz megmagyarázni. A tény az, hogy az állam a nagytrafikosokkal nagyon hasznos üzletet csinál és ez intézmény feloszlatása még álmában sem jut eszébe.

E lehetetlen tévhir pedig azon alapszik, hogy az államnak ajánlották a nagykereskedelmet házilag kezelni. Mi az ügyet komolyan nem vesszük a legkevesebbé sem, sőt a tréfa kedvéért megkíséreljük képét adni az ilyenü üzletvezetésnek.

Vegyük fel, hogy a most létező 600 trafik helyett 300 állami hivatalt állítanának fel, melyek a dohány és szivarok kiadásával foglalkoznak. E célra legkevesebb 900 hivatalnokot és 1800 munkást és szolgát kellene alkalmazni. Ezen alkalmazottak fizetése, lakbéré, számításonk szerint legalább 450,000 koronába kerülne az államnak. 300 hivatalnak a lakbéré raktárakkal együtt legkevesebb 300,000 koronába kerülne. Az áruk szállítása pedig 150,000 koronába. Irodai költségek és nyomtatványokkal együtt az állam kiadásai 1 millióra rugnának, oly összeg, mely inkább kisebbre van becsülve a valóságnál. És emellett a 42,000 kistrafikos 600 hely helyett csak 300 helyen juthatna áruhoz és egész napokat kellene ezzel eltölteniök. A következménye ennek az lenne, hogy a kis községek kereskedelme teljesen tönkre menne.

Mi mindezt csak éppen azért említjük fel, hogy felvilágosítsuk a dolog állása felől mindazokat, kik ezt nem ismerik. Azok számára, kik a dohány nagy- és kiskereskedelmet ismerik, mindaz, amit itt elmondottunk, nem ujság. A nagytrafikok felosztása tehát ép oly lehetlenség, mint a kistrafikoké.

Sőt még sokkal inkább lehetségesnek látszik az ország kistrafikjait megszüntetni, miután a dohány kiskereskedés utóbb végre is csak felszabadul, oly módon, hogy az foglalkozik dohány- és szivar-áruval, aki akar. Ha be is hoznának ily újítást, amiben persze alaposan kétkelünk, még akkor sem nélkülözhetnék a nagytrafikokat. Igazán csodával volna határos, ha e számottevő tényezők nélkül, mely oly nagyfontosságú a kereskedelemben, üznék tovább és ipart. De hát erre nem is kell gondolnunk.

Magyarország nagytrafikosai ismerik saját értéküket és éppen azért nem is csudálkoznak, hogy e hírlapi kacsát a

nagytrafikosok körében nagy egykedvűséggel fogadták.

Különben sem érdemel gunyosolynál egyebet az ily lehetetlen badarság.

Szivarjaink.

Legmélyebb sajnálatunkra azt kell konstatálnunk, hogy az utolsó időben több felől jöttek panaszok a szivarok minőségére.

Nevezetesen a „Britanica“ és „Tabuco“ a két leginkább kedvelt faj, melyet nagyobbrészt a középosztály fogyaszt, vált panasz tárgyává. Eddig a budapest—ferencvárosi, erzsébetvárosi és temesvári gyárak szállították a legjobb minőségű Tabuco-szivarokat. Ugy látszik, ez az utolsó időben másképp lett és azt hisszük, hogy ennek okát az elhasználandó nyers anyag megváltoztatásában kell keresni. Így a Britanica-szivarok, melyek a kassai és budapest—ferencvárosi gyárakból elég jó minőségre kerültek ki, szintén nagyon hanyatlottak minőségre nézve. Nagyon panaszkodnak arról, hogy a szivarok nagyon erősek és a szivásnál az élvezet nyét felmarja. A szomolnoki gyárból kikerülő Britanica-szivarok pedig nem is égneek rendesen, ez annak a jele, hogy az itt elhasznált dohány még nem ért meg tökéletesen.

Azon körülménnyel fogva, hogy más fajtakra, mint pl. az E, F vagy H betűs szivarokra semmi panasz nincsen, különösen feltűnő, hogy csak éppen e két fajtára panaszkodnak.

Ajánlanánk a mélyen tisztelt dohányjövendőki igazgatóságnak, hogy venne a trafikokból mintákat és az itt elmondottak igazságáról meggyőződjék.

Miután a szivarfogyasztás jelenleg úgy sem nagyon kedvező, sürgősen szükséges volna mind a két fajtát ép oly minőségben kiadni, mint az még rövid idővel ezelőtt volt.

Vegyések.

Kitüntetett pénztári-igazgató. A központi állam-pénztár igazgatóját, Lakner Nándor királyi tanácsost saját kérelmére nyugdíjazták. A király ez alkalomból a pénztári szolgálat terén kifejtett közel félszázados hű és buzgó működése elismerésül a harmadosztályú vaskorona-renddel tüntette ki. A kitüntetést a hivatalos lap mai száma közli.

Az államvasuti kezelőnök. A magyar királyi államvasutaknál rendszeresített kezelőnöi és pénztárkezelő állásokra régebbi folyamodások folytán már előjegyzett s kiegészítéssel is bíró jelöltek száma olyan nagy, hogy a beállható szükségletet évekre fedezi. A kereskedelmi miniszterhez és az államvasutak igazgatóságához még mindig nagy számmal érkeznek a folyamodások. Az államvasutak igazgatósága figyelmezteti az érdekelteket, hogy mindaddig, a míg az előjegyzett jelölteket el nem helyezik, a kezelőnöi állásokra való további kiképzést beszüntetik,

minélfogva a beérkező kérvényeket minden érdemleges tárgyalás nélkül a folyamodóknak egyszerűen visszaküldik. Ha pedig a már előjegyzett jelöltek állást kapnak, a további üresedéseket nyilvános pályázat útján töltik be. Ilyen körülmények között az illetőknek saját érdeke, hogy a c. éltalan kérvényezés költségétől és fardaságától magukat megkíméljék.

A vásárcsarnokok. Zigler Nándor, a vásárcsarnokok igazgatója, ma részletes jelentésben számolt be a vásárcsarnokok tavalyi forgalmáról. A jelentés nagy haladásról ad számot, másrészt azonban újra kénytelen konstatálni az igazgató, hogy a központi vásárcsarnok nem felel meg a rendeltetésének, nem alkalmas a nagykereskedés lebonyolítására. A központi csarnok kibővítését sokáig halasztani nem lehet. Nagy földadat, mert nemcsak új helyiségről kell gondoskodni, hanem a kibővítés kapcsán revidálni kell a csarnokok egész szervezetét. Ma már kétségtelen, hogy a csarnokok szervezete nem felel meg az élet követelésének. Nem csoda, mert egészen új intézmény volt s a berlini kópia nem felelt meg mindenben a budapesti viszonyoknak. Ma könnyebb a helyzet, mert bőséges tapasztalataink vannak, a melyeket értékesíthetünk.

Az igazgató jelentése szerint a központi csarnokba tavaly vasuton 48,725,000 kilogram, a Dunán 7,890,000 kilogram előmlesztett szállítottak. A husszállítás 2,417,318 kilogram volt, 54,000 kilóval kevesebb, mint 1898-ban, mert a vidékiek nem küldik szívesen a fővárosba a húst. A vidéki hús minősége gyöngébb s így az ára is kisebb. A borju és libavásárt egészen a központi vásárra akarja az igazgató terelni. Baromfi, vad és halfölhözatal kevés volt. Még a budapesti piacot is alig elégtették ki. A baromfiat a tyukások s kisgazdáktól a helyszínen összevásárolják és egyenesen külföldre küldik. Így hódítja el a szerb baromfi a budapesti piacot. A vadkereskedés nagy hibája, hogy a vadhasnak aránytalanul nagy a fogyasztási adója. Libát, de különösen libamáját sokat szállítottak külföldre. A tejnek és tejtermékeknek a hamisítása nagy mértékben csökkent. Zöldség volt elég, de a finomabb zöldséget Olaszországból kellett hozni. A négy országos borvásárra 524,562 liter bort hoztak. Az igazgató konstatálja, hogy az élelmi cikkek behozatala még nem egyenletes, az árusok nagy adót fizetnek, a nagykereskedés nincsen szervezve. A központi csarnokban a kisárusok számát redukálni kívánja, hogy a nagykereskedésnek adjanak helyet. Szükségesnek tartja a jelentés az értékesítő szövetkezetek szaporítását, a tojáskereskedés rendezését a borvásár állandósítását, gyümölcs- és zöldségkonzervgyárak létesítését, a gyümölcsstermelés fejlesztését és a tápszertörvény meghozását. Sürgeti a központi vásárcsarnok kibővítését és a hatósági közvetítők számának az emelését. Az igazgató a csarnokok jövő évi bevételét 991.753 koronával, kiadását 528.368 koronával irányozta elő.

14953
900.

Ajánlat.

A veszprémi m. kir. pénzügyigazgatóság részéről közhírré tétetik, hogy a Veszprém vármegyében fekvő Siófok községben lemondás folytán üresedésbe jött dohány nagy- és különlegességi áruda kezelésének betöltésére zárt írásbeli ajánlat útján f. évi július hó 5-én d. e. 10 órákor a kir. pénzügyigazgatóságnál versenytárgyalás fog megtartatni.

Az árlejtés tárgyát ugyancsak a versenyzők által az eladás után igénybe vehető ellátási (kezelési) jutalék fogja képezni és a dohány nagy- és különlegességi áruda kezelése iránti jogosítvány annak fog átengedtetni, aki az üz-

let ellátásáért a pénzügyi hatóságnak a legelőnyösebb ajánlatot teszi, vagyis a legcsekélyebb kezelési (eladási) díjat követelendi.

Máskülönben is a kincstár föntartja magának a jogot, hogy a versenyzők között szabadon választhasson, mívégből is az ajánlatot tevő semmi esetben sem támaszthat igényt azon okból, mert ajánlata el nem fogadtatott.

Az eddigi dohány nagy- és különlegességi áruda kezelője a nagyáruda kezeléséért kettő (2)%, a vele kapcsolatos különlegességi áruda kezeléséért pedig három (3)% százalék kezelési díjat élvezett.

A fent jelzett dohány nagyáruda 1899. évi összes anyagforgalma volt:

- a) a nagylözsdénél 177914 korona.
 - b) a különlegességi árudánál 10956 korona.
 - c) a nagy lözdsze forgalomból pedig esett a vele járó kis lözdsze forgalmára 16874 korona.
- A nagyárudához anyagbeszerzés végett 90—100 dohány kisárus van utalva.

A dohány nagyárudával bélyegjegy és váltóürlapok eladásának kötelezettsége is (1 $\frac{1}{2}$ %) egy és egyfél % eladási jutalék mellett van egybe-kötve.

A bélyeg és váltóürlap beszerzésére nézve az enyngi kir. adóhivatalhoz van utalva.

A nagyárus köteles az összes dohányanyagot közvetlenül a budapesti m. kir. központi dohányáruda raktárból beszerezni és az ez idő szerint hozzá utalt és jövőben oda utalandó dohány kisárusokat a szükségelt dohányanyaggal pontosan ellátni, köteles továbbá a nagy- és különlegességi árudát személyesen kezelni, úgy a tartásra neki előirt minden egyes dohány és szivarnevekből a kir. pénzügyigazgatóság részéről, a közönséges gyártmányokra nézve ezenel 10000 korona, a különlegességre nézve pedig 2000 korona értékkel megállapított csonkithatlan tartalék-készletet folyton érintetlen épségben megtartatni s ezenkívül a napi fogyasztásra szükséges gyártmányokat is készletben tartatni.

A kincstár a dohány nagy- és különlegességi áruda jövedelmére nézve semmifele kezességet sem vállal, hanem a nagyárus csakis az eladási díjra és a nagyárudával egyesített bélyeg- és dohány kis lözdsze jövedelmére tarthat igényt, köteles levén ezekből a dohány nagy- és különlegességi áruda kezelésével összekötött mindennemű kiadásait fedezni; ugyanezért az eladási díj utólagos felemelése iránti kérvények vagy kártalanítási igények figyelembe vételni nem fognak.

A kérdéses dohány nagy- és ezzel összekötött kis-áruda egy a különlegességi áruda Siófok nagy község előnyös forgalmi gőcpontján egy tökéletes száraz és a kor igényeinek megfelelő csinos bolti, illetőleg raktári helyiségben lesznek tartandók, még pedig egy üzlethelyiségre mint dohányraktár a nagybani eladásra és egy külön üzlethelyiségre a kisáruda és különlegességi áruda részére.

Az üzletről mindazon könyvek és jegyzékek pontosan vezetendők, melyek a dohányeladási szabályok 19. §-ában részletezve vannak.

Ajánlattevők kötelesek 4000 azaz négyezer korona bánatpénzt készpénzben vagy lözsdén jegyzett elfogadható állampapirokban letenni, esetleg annak valamely kir. adóhivatalnál eszközölt letételét pénztári nyugtával igazolni.

A zárt írásbeli ajánlatok az alábbi minta szerint 1 korona bélyeggel ellátottan állítandók ki, melyek a bánatpénzzel, helyhatóság erkölcsi bizonylattal ellátva legkésőbb 1900. július hó 4-én déli 12 óráig alulírott kir. pénzügyigazgatóság főnöknél nyújthatók be, hol is azok az előlemlített napon d. e. 10 órákor tartandó nyilvános tárgyalás alkalmával bizottságilag fognak felbontatni. Tartozik ajánlattevő ajánlatához egy-

uttal illetőségű és nagykorúságát igazoló okmányt csatolni, továbbá polgári és vagyoni állását hitel érdemlőleg kimutatni, hogy a nagyobb tőke befektetésre képességgel bír.

Hiányos vagy utó- és távi-ati ajánlatok el nem fogadtatnak.

A versenyzésben részt nem vehetnek azok, kik a törvény szerint terhes szerződések kötésére nem képesek, kik büntény, csempészet vagy más jövedéki kihágás miatt elítéltek, továbbá azok, kiktől az egyedáruság büntetésből elvonatott.

Ha ezen akadályok az üzlet megnyitása után jönne a hatóság tudomására ez fel van jogosítva tőle az engedélyt megvonni és a fél kárára és veszélyére új tárgyalást folyamatba tenni.

Az elfogadott ajánlattevőnek bánatpénze az áruda átvételét és csonkithatlan anyag készlet beszerzéséig visszatartatik, ugyanez köteles a dohány nagy- és különlegességi áruda kezelését 1900. évi szeptember 1-én d. e. 8 órákor átvenni. Ha az elfogadott ajánlattevő a dohány nagy- és különlegességi áruda kezelését 1900. szeptember 1-jén át nem venné, avagy ha ajánlatától a versenytárgyalás után visszalépné, letett bánatpénzét elveszti és a nagy- és különlegességi áruda kezelésének betöltésére végett az ajánlattevő kára és veszélye úgy költségére új versenytárgyalás fog tartatni.

A mondott dohány nagy- és különlegességi áruda kezelésével összekötött egyéb köteleességek és teendők iránt felvilágosítást adni ezen kir. pénzügyigazgatóság V-ik ügyosztálya, valamint a kir. pünzügyőri biztosságok hivatvák.

Az ajánlat czimlapján világosan kiteendő: „Ajánlat a siófoki kir. kincstári dohány nagy- és különlegességi áruda átvételére”, alant pedig a bánatpénz letételének mily módon történt eszközölése szembeötlőleg irandó: „Terhelve 4000 koronáról szóló kir. adóhivatali nyugta” vagy pedig „4000 korona készpénz”, vagy „érték-papirok”.

Az ajánlat mintája ez: „Én alulírott hajlandó vagyok a siófoki kir. dohányagyáruda és különlegességi áruda kezelését az e részben fennálló szabályokat szem előtt tartva, és (számokkal és betűkkel kiírva) $\frac{1}{2}$ eladási díj kikötése mellett átvenni, egyuttal kijelentem, hogy az árlejtési hirdetésben foglaltakat egy a dohányagyárudák részére fennálló szabályokat ismerem és ezeknek magamat mindenben alávetem. Polgári állásom, kifogástalan előletem, honosságom, nagykorúságom és vagyoni viszonyaimat igazoló okmányaim egy a bánatpénz 4000 korona letételét igazoló kir. adóhivatali nyugtám..... idezárom”. Kelt N. N. lakos.

Veszprém, 1900 június 8-án.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Segédszerkesztő: Heltal Nándor.

Előb. cs. és kir. szab. eredetű selmezi pipa-, taltékpipa- és pipaszár-gyár gősző-berendezéssel.

TAKÁCS EDE

Zólyom-Selmezzel melletti
Alapított 1838-ban.

Ajánlja a legjobb hírnévre örvendő és kitanó minőségre nézve páratlan valódi selmezi agyagpipát, taltékpipát, pipaszárait és szivarszikipát, minden kivitelben, a legolcsóbb árak mellett.

Képes árjegyzékek bérmentes visszaküldés esetén kívánatra bérmentes küldetnek

Egyedüli hírneves jó gyártmány.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Ein Dementi. — Unsere Zigarren. — Aus unserem Leserkreise. — Vermischtes. — Briefkasten.

Ein Dementi.

Von offiziöser Seite wird die Mittheilung dementirt, welche jüngstens einige Zeitungen ihren Lesern aufstischen und die da besagt hatte, dass vom 1. August angefangen die Grosstrafiken sammt und sonders aufgelöst werden sollen. Der Erfinder dieser Zeitungsnotiz scheint mit viel mehr Phantasie als mit Logik und Sachkenntniss begabt zu sein, sonst hätte er den Unsinn nicht niedergeschrieben. Auch hätte es des Dementis wahrlich kaum bedurft, eine Mittheilung zu widerlegen, die jedem Kenner sofort als Mystifikation erscheinen muss.

Wie wäre es auch möglich, die im Lande sich befindlichen 600 Grosstrafiken aufzulösen, ohne den Staatsschatz um eine erkleckliche Summe jährlich zu belasten, ausserdem aber den gesammten Verschleiss im Lande für viele Jahre lahmzulegen. Ist es doch heute schon unter den herrschenden Verhältnisse, eine Schwierigkeit sondergleichen, die im Lande sich befindlichen 42000 Kleinverschleisser mit Waaren zu versorgen, zumal es doch selbstverständlich mehr Dieser gibt als Marktflecken, mehr Marktflecken als Städte. Selbst heute, wo sich im Lande 600 Grosstrafiken befinden, leidet der Kleinverschleiss sehr arg darunter, weil die meisten der Kleintrafikanten tage- und wochenlang keine Waaren haben. Und das ist auch gar nicht abzuändern. Zumeist befindet sich die Grosstrafik in einer Entfernung von mehreren Meilen von jenen Dörfern oder Marktflecken, wo die Kleintrafikanten sich befinden. Da ein solcher Tabak-Verschleisser oft nicht mehr als 2—3 Kronen vereinnahmt, lässt es sich leicht ermesen, dass dieser, selbst auf die Gefahr hin keine Zigarren zu verkaufen, die Reisekosten nicht opfern will, nicht opfern kann. Der Schaden, der hieraus dem allgemeinen Konsume erwächst, ist immens gross, ausserdem entbehrt aber häufig die Bevölkerung des Genusses, den sie sich auf dem flachen Lande nicht immer verschaffen kann und zwar dasjenige zu konsumiren, was sie wünscht.

Doch das kann auch gar nicht anders sein und wenn es hunderte Male ein Uebel wäre. Man kann nicht in jedem Dorfe, in jedem Marktflecken eine Grosstrafik errichten, ja es sind ihrer sogar schon jetzt viel zu viele, als dass es wünschenswerth wäre, dieselben zu vermehren. Der Grosstrafikant wird eben sehr schlecht honorirt und in den seltensten Fällen ist es möglich, dass in der Provinz ein Grosstrafikant ausschliesslich von dem Tabakverschleisse zu leben vermag.

Die 600 Grosstrafikanten dürften nach approximativer Schätzung kaum mehr als 500.000 Kronen jährlich an Provisionen erhalten. Hievon entfallen für Jeden zumindest 50 Prozent Spesenauslagen, verbleiben somit 250.000 Kronen. Rechnet

man das von den 600 Grosstrafikanten hiezu erforderliche investirte Kapital im Betrage von zumindest drei Millionen Kronen, deren Zinsen ebenfalls 120.000 Kronen ausmachen, ferner die geleistete Steuer, die der Staat ohnehin erhält, so weiss man wahrlich nicht wie es möglich ist, dass diese 600 Grosstrafikanten zu existiren vermögen. Doch das gehört in ein anderes Kapitel und ist übrigens auch nicht schwer zu erklären. Bewiesen soll nur dadurch werden, dass der Staat mit den Grosstrafikanten ein sehr gutes Geschäft macht und dass an eine Auflösung dieser Institution auch nicht im Traume gedacht werden kann.

Das absurde einer solchen müssigen Erfindung liegt aber auch darin, dass dem Staate zugemuthet wird, er würde den Grossverschleiss selber besorgen. Wir nehmen, wie gesagt, die Sache nicht im Geringsten vom ersten Standpunkte, wollen im Gegentheile des Spasses halber es versuchen, ein Bild derartiger Geschäftsführung zu entwerfen.

Nehmen wir an, es würden anstatt der jetzt bestehenden 600 Grosstrafiken blos 300 staatliche Aemter errichtet, die sich mit der Ausfolgung von Tabak und Zigarren befassen würden, so müssten zu dem Zwecke zumindest 900 Beamte und 1800 Arbeiter und Diener angestellt werden. Die Gehälter, Quartiergelder und Löhne dieser Leute würden dem Staate nach unserer Berechnung auf zumindest 450.000 Kronen, die Lokalmiethe für 300 Aemter und deren Magazine nicht weniger als 300.000 Kronen, die Zuführen der Waaren aber 150.000 Kronen kosten. Sammt den noch notwendigen Bureau und Drucksortenkosten würden sich die Ausgaben des Staates auf einer Million Kronen belaufen, ein Betrag, der eher zu niedrig als zu hoch gegriffen ist. Und dabei würden die 42.000 Kleintrafikanten statt an 600 Orten blos an 300 Orten ihre Waaren ausgefolgt erhalten, sie würden zu den Fassungen ganze Tage verwenden müssen und die Folge davon wäre, dass der Kleinhandel auf den Dörfern sich überhaupt auflösen würde.

Wir erwähnen dies alles lediglich blos zu dem Zwecke, um Diejenigen über den Stand der Sache aufzuklären, welche sie nicht kennen. Für Diejenigen, welche den Tabak-Gross- und Kleinhandel kennen, ist das Gesagte nichts Neues. Die Grosstrafikanten können und werden ebenso wenig aufgelöst werden, wie die Kleintrafikanten. Ja, es scheint uns noch viel möglicher, dass sämtliche Kleintrafikanten des Landes einmal aufhören zu existiren, nachdem der Kleinhandel schliesslich und endlich auch freigegeben werden kann, derart, dass sich Jeder, der da will, mit dem Verkaufe von Tabak und Zigarren beschäftigt. Aber selbst dann, wenn jemals eine solche Neuerung eingeführt werden sollte, woran wir gründlich zweifeln, könnte man die Grosstrafiken nicht entbehren. Man würde Wunder erleben,

wenn ohne diesen eminenten Faktor, den der Grosshandel dormalen bedeutet, das betrieben würde. Doch daran ist, wie gesagt, nicht zu denken.

Die Grosstrafikanten Ungarns kennen diesen ihren Werth und hat es uns daher auch gar nicht gewundert, dass diese Zeitungsenten im Kreise der Grosstrafikanten mit grosser Gleichmuth aufgenommen worden sind. Im Uebrigen verdient eine solch absurde Mittheilung auch nichts anderes, als ein Lächeln.

Unsere Zigarren.

Zu unserem lebhaften Bedauern müssen wir konstatiren, dass in jüngster Zeit vielfach Klagen laut werden über die Qualität der Zigarren. Namentlich die Britannika und Trabuko, die beiden beliebten Sorten, die hauptsächlich der Mittelstand verwendet, diese beiden Sorten werden fast ausnahmslos bekriftelt. Bisher galten die Fabriken Budapest-Franzstadt, Budapest-Elisabethstadt und Temesvár für diejenigen, wo die Trabuko-Zigarre in sehr guter Qualität geliefert wurde. In jüngster Zeit scheint dies anders geworden zu sein und glauben wir, dass eine Aenderung des hiezu verwendeten Rohmaterials vorgenommen wurde. Aber auch die Britannika-Zigarre, die aus den Fabriken Kassa und Budapest-Franzstadt in sehr guter Qualität hervorging, ist merklich an Güte zurückgegangen. Es wird sehr geklagt, dass die Zigarren zu scharf sind und beim Rauchen den Kehlkopf belästigen. Die aus der Szomolnoker Fabrik stammenden Britannika-Zigarren besitzen gar die Gewohnheit, dass sie nicht brennen, ein Zeichen, dass der hiezu verwendete Tabak noch nicht die gehörige Reife hat.

Bei dem Umstande, dass über andere Sorten, wie zum Beispiel der E-, F- oder H-Zigarre nicht geklagt wird, muss es doch ganz besonders auffallen, dass dies gerade bei den zwei massgebenden Sorten der Fall ist. Wir würden der verehrlichen Tabak-Direktion vorschlagen, sie möge den Tabak-Trafiken Muster entnehmen und die Wahrheit des hier Gesagten prüfen. Nachdem der Zigarren-Konsum dormalen ohnehin kein besonders günstiger ist, wäre es dringend angezeigt, die beiden Sorten in solcher Qualität zur Ausgabe gelangen zu lassen, wie dies bis noch vor kurzer Zeit geschah.

Aus unserem Leserkreise.

Geehrter Herr Redakteur!

Ihre Bemühungen, welche Sie vergebens seit Jahren verschwenden, indem Sie alle erdenklichen Wege ersinnen, um die Sonntagsruhe für die Trafikanten durchzusetzen, ist wahrhaftig bewundernswürdig. Ich weiss es recht gut, dass, wenn diese Ihre Bemühungen fehlgeschlugen, nicht Sie die Schuld tragen, vielmehr sind es die Verschleisser selber, die sich in einem Märtyrium zu gefallen scheinen, das sie kaum ertragen können. Nun denn, man muss mit den Verhältnissen rechnen und da diese

gegenwärtig derart liegen, so kann auch von einem ersprie-lichen Resultate nicht die Rede sein.

Gleichwohl möchte ich nicht dazu anrathen, dass wir Trafikanten, die sozusagen doch auch steuerzahlende Bürger sind, uns es ruhig gefallen lassen sollen, wenn einem sanktionirten Gesetze, welches die Sonntagsruhe doch ist, nicht strikte entsprochen wird. Ich vermag es nicht einzusehen, warum wir, als Pariase der Gesellschaft betrachtet, ohne Schutz dastehen sollen und nicht jenen gesetzlichen Weg betreten, der uns, so wie jedem Bürger dieses Landes frei und offen steht. Wir leben in einem Lande, das ein Parlament besitzt und wo 480 Männer Sitz und Stimme haben, welche die Wünsche einzelner Korporationen vertreten und zur Diskussion bringen. Wenden wir uns mit unserer Bitte an das Abgeordnetenhaus, trachten wir, dass bei dessen neuerlichen Zusammenritte unsere Petition fix und fertig vorliege und ich bin überzeugt davon, dass das Resultat kein negatives sein wird. Und wenn wider Erwarten unsere Bitte nicht gewährt werden könnte, so werden wir zumindest wissen, welche Ursachen Schuld daran tragen und wir werden alsdann in Zukunft trachten, diese Hindernisse zu beseitigen. Möge daher Jeder, der für die Schliessung der Geschäfte an Sonntagen ist, diesen seinen Willen der Redaktion des „Dohányárusok Közlönye“ mittheilen, worauf es sich leicht veranstalten lassen wird, dass aus der Zahl der Angemeldeten ein Comité gewählt und entsendet wird, welches sich mit der geeigneten Durchführung befasst. Ich für meinen Theil habe bereits mit einem Abgeordneten darüber Rücksprache genommen, der es gern übernimmt diese Petition im Abgeordneten-hause zu vertreten. Ausserdem könnte auch unser Memorandum vervielfältigt, an sämtliche Abgeordnete gesandt werden.

Ich bitte diese meine ergebene Zeilen in der

nächsten Nummer Ihres geschätzten Blattes zu veröffentlichen, wofür im Vorhinein dankt

Ihr sehr ergebener

Budapest, 18. Juni 1900.

K. M.

Vermischtes.

Oesterreichisch-Ungarische Bank. Man schreibt uns aus Wien: Bisher war es Gepflogenheit, dass die beiderseitigen Regierungen überflüssige Kassenbestände gegen mässige Verzinsung bei Landesbanken und Privatbanken elozirten, um diesen Instituten zeitweilig gewisse Vortheile zukommen zu lassen. Nach einer Bestimmung des neuen Bankprivilegiums sollte diese Begünstigung der Privatbanken jedoch aufhören und die jeweiligen Kassenüberschüsse müssten bei der Bank elozirt werden. Man hatte nämlich hiebei den Standpunkt vertreten, es sei schwer, eine entsprechende Zinsfusspolitik zu verfolgen, wenn die Privatbanken in die Lage versetzt sind, den Eskompte zu niedrigerem Zinsfuss zu betreiben. Die Landes- und Privatbanken haben sich nun an die beiderseitigen Regierungen gewendet, dass die erwähnte Bestimmung des neuen Bankprivilegiums nicht in ihrem vollen Umfange zu praktischen Anwendung gelange, damit diese Institute nicht allzusehr in ihren Interessen geschädigt werden. Die Verhandlungen der beiderseitigen Regierungen dürften, wie man uns mittheilt, denn auch zu dem Ergebniss führen, dass auf die Wünsche der Landes- und Privatbanken die möglichste Rücksicht genommen werde. Dies erscheint umso leichter, als in der gegenwärtigen Bankverwaltung die Meinung vorherrscht, dass die Elokation der staatlichen Kassenüberschüsse in der Bank für dieselbe bei deren Geldüberfluss keinen Vortheil bilde, vielmehr dem Institute nur Opfer auferlege.

Ungarische Lokaleisenbahnen Aktiengesellschaft. In der heute unter Vorsitz des Präsi-

denten Leo Lánczy abgehaltenen Direktionssitzung wurden die Schlussrechnungen für das Jahr 1899 vorgelegt und genehmigt. Die Bilanz ergibt einen Reingewinn von k 446.536.14 (gegen fl. 223.622.97 im Vorjahre). Derselbe entspricht einer 5.58 procentigen Verzinsung des Aktienkapitals. Die Direktion wird der Generalversammlung, wie im Vorjahre, die Vertheilung einer fünfprozentigen Dividende = k 20.— per Aktie vorschlagen und wird ferner beantragen, dass von dem Reingewinne k 20.000 dem Reservefond zugeführt und die unter Berücksichtigung der statutenmässigen Abzüge verbleibenden k 24.339.62 auf neue Rechnung vorgetragen werden.

Ansichtskarten-Ausstellung. Die Jury der am Sonntag Abends um 6 Uhr zu schliessenden internationalen Ansichtskarten-Ausstellung hielt unter Vorsitz der Präsidenten Grafen Stefan Nyáry eine Sitzung. Das Resultat der Brathungen wird am Samstag Abends publizirt werden. Trotz der so nahe bevorstehenden Schliessung der Ausstellung langen noch immer zahlreiche Ausstellungsobjekte an; erwähnenswerth ist insbesondere eine Sammlung, welche die bekannte Komponistin Gräfin Malvine O'Donell eingeschickt hat und in welcher sich Originalwerke von Márk, Than, Tarnóczy, Gräfin O'Donell-Farkas und Franz Kossuth befinden.

Briefkasten der Administration.

Herr V. in K. Wollen Sie uns gefälligst mittheilen, seit wann Sie das Blatt unregelmässig erhalten. Es ist geradezu unmöglich, dass unsere Administration die Schuld trägt. Von nun ab bitte sich sofort an uns zu wenden, wenn in der Zusendung Unzukömmlichkeiten vorkommen, Gruss!

Hilfsredakteur: Ferdinand Heftal.

„LE GRIFFON“ „LE SUBLIME“ anerkannt bestes und feinstes echt französische ZIGARETTENPAPIER.

Unentbehrlicher Artikel in den k. u. Tabak-Gross- und Kleintrafiken!

LOHNENDER VERSCHLEISS,
weil von Jedermann verlangt.

GENERAL-DEPOT:
GOLDZIEHER GÉZA
Budapest, V., Sas-utoza 29. szám.